

**VODNÁ ŤAŽBA ŠTRKOPIESKOV NA LOŽISKU ČADÍKY / POD BREHMI A
REVITALIZAČNÉ KOMPENZÁCIE NA ORNEJ PÔDE**

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Číslo: 343/06-7.3/gn

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní
vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Zdolfin s. r. o.

2. Identifikačné číslo

35 802 391

3. Sídlo

Kladnianska 34, 821 05 Bratislava

II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Čadíky / pod brehmi a revitalizačné kompenzácie na
ornej pôde

2. Účel

Dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu pre účely výroby hutného kameniva na stavebné
účely

3 Užívateľ

Zdolfin s. r. o., Kladnianska 34, 821 05 Bratislava

4. Umiestnenie

Kraj: Trnavský, okres: Galanta (kód 5203), katastrálne územie: Veľký Grob (IČÚTJ 868 990).
Prístupová komunikácia je na k. ú. Pusté Úľany. Pozemok umiestnenia navrhovanej činnosti
pre I. etapu ťažby predstavuje intenzívne využívanú ornú pôdu na parcelách 2251,
2246/4-časť, 2296/0/1, 2284/2/1, 2286/0/1, 2288/0/1 a 2290/0/1.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

I. etapa: 2006 - 2042 (37 rokov)

Kompenzačné opatrenia (oba varianty): 2010 - 2019 (terénne práce a monitoring I. etapy)

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Technológia ťažby

Dobývacou metódou bude mechanické rozpojovanie - ťažba plávajúcim korčekovým resp.

drapákovým bagrom. Použitie tejto metódy vyplýva z polohy ložiska pod hladinou podzemnej vody.

Otvorenie ložiska bude spočívať v realizácii skrývkových prác nadložných vrstiev. Dokončenie skrývkových prác sa realizuje sacím bagrom a ťažkými buldozermi vrátane buldozéra schopného vykonávať zemné práce pod hladinou vody na základe osobitného povolenia stavebného úradu.

Generálny smer dobývania bude severným (I. etapa) a severozápadným smerom (II., III. a IV. etapa) v oblúkovitých pokosochoch s krokom postupu 45,0 až 50,0 m. Dosah korčekového bagra je cca 13,6 m od hladiny vodnej plochy. Potom sa nahradí drapákovým bagrom s variabilne meniteľným hĺbkovým dosahom (použitím rôznej dĺžky nosných a ovládacích lán drapáka), čím sa zabezpečí doťaženie ložiska na styk s podložíom.

Po celom obvode každého ťažobného jazera bude sklon konečného svahu v pomere 1:3.

Vyťažný štrkopiesok bude postupovať po plávajúcej dopravnej trase pozostávajúcej z plávajúcich dopravníkov k brehu, kde sa premostovacím pásom dostane na nábrežnú trasu, ktorou surovina bude postupovať do výrobného - hospodárskeho strediska.

Výrobné-hospodárske stredisko sa plánuje umiestniť v juhovýchodnom rohu parcely 2296/0/1. Predpokladaná rozloha je 2,7 ha (90 x 300 m). Vo výrobné - hospodárskom stredisku sa budú nachádzať administratívne, sociálne a výrobné objekty (triediaca linka, sklady), ako aj depónie vstupnej suroviny a hotových výrobkov.

Na začiatku spracovania bude surovina upravovaná na roštovom odhliňovači, kde sa od štrkopieskov oddelia hrubé kusy ílu, ktoré sa uložia na skládku odpadového materiálu (tzv. škodlivín). Po hrubej úprave postúpi štrkopiesok na primárnu skládku suroviny s tunelovým odberom pre ďalšie spracovanie.

Popis technológie výroby hutného kameniva

Štrkopiesková surovina bude z primárnej skládky tunelovým odberom a transportným pásom dopravovaná do deliacej násypky.

Prvá trasa bude postupovať na rezonančný triedič, kde bude oddelená frakcia 0/4 a 4/8 mm za mokrého procesu triedenia. Frakcie 0/4, 4/8 budú následne uložené na depónie. Frakcia 8/90 postúpi na zberný pás do rotačného triediča.

Druhá trasa z deliacej násypky postupuje na zberný pás do rotačného triediča. V rotačnom triediči za mokrého procesu triedenia sa oddelí fr. 0/22 mm, ktorá sa následne v dehydrátore preperie a odvodní. Následne postúpi do násypky. Frakcia nad 22 mm sa rozdrví v odrazovom drviči a spätným okruhom sa vráti do rotačného triediča na roztriedenie.

Časť fr. 0/22 mm sa môže uskladňovať na depónii v množstve podľa dopytu, alebo sa dopraví na vibračný triedič, kde sa v mokrom procese vytriedia frakcie 0/4, 4/8, 8/16 a 16/22 mm. Frakcia 0/4 mm sa bude odvodňovať v dehydrátore. Následne sa uloží na skládku príslušnej frakcie. Ostatné frakcie budú dopravované skládkovacím pásmi na príslušné skládky. V prípade nízkeho odbytu frakcií 8/16 a 16/22 je možné tieto rozdrviť v odrazovom drviči SBM, čím sa zvýši podiel frakcií 0/4 a 4/8 mm, o ktoré je najväčší záujem.

Podľa požiadaviek odbytu bude možné frakciu 0/4 mm roztriediť na frakcie 0/1, 1/3 a 2/5 mm na ďalšom na to určenom triediči mokrým procesom. Frakcia 0/1 mm bude odvodňovaná v dehydrátore a skládkovaná s ostatnými frakciami v delených boxoch.

Technologická voda na spracovanie bude dopravovaná z jazera potrubím a následne trubkovým rozvodom k triedičom a na miesta spotreby. Voda z mokrých procesov triedenia bude kalovým čerpadlom dopravovaná do sedimentačnej nádrže.

Zo skládok hotových výrobkov (frakcia 0/4, 4/8, 8/16, 16/22, 0/22, 0/1, 1/3 a 2/5 mm) sa tieto budú nakladať na vozidlá odberateľov. Nakladacia technika: CAT 980, CAT 972. Nákladné vozidlá budú vážené na mostovej váhe.

Ťažobné a výrobné zariadenia

1/ Plávajúci korčekový bager

(napr. PKR 150 TX: ťažobná hĺbka 13,6 m, teoretický priemerný výkon 250 m³/hod, počet výsypov za min 19, objem korčeka 200 l)

- 2/ Plávajúci drapákový bager
- 3/ Plávajúca dopravná trasa - plávajúce dopravníky
- 4/ Premosťovací pás
- 5/ Rezonančný triedič 1 ks
- 6/ Kužeľový rotačný triedič 1 ks
- 7/ Odrazový drvič 1 ks
- 8/ Vibračný triedič 2 ks
- 9/ Korčekový dehydrátor 2 ks
- 10/ Skládkovacie transportné pásy š 800 mm
- 11/ Primárny tunel s odbernými miestami

Revitalizačné kompenzácie na ornej pôde

V území, kde sa s ťažbou neuvažuje, sa plánuje upustenie od poľnohospodárskeho využívania pozemkov ako ornej pôdy.

Kompenzačné opatrenia sa plánujú v páse na severe územia situovaných parciel 2267/7/1, 2267/4/1, 2267/1/1, 2265/1/1, 2261/2/1, 2246/2 a na SV časti parcely 2246/4 (2,7 ha). Celková rozloha parciel vyčlenených na kompenzácie je 68,84 + 2,7 ha, spolu 71,54 ha.

V rámci kompenzácií sa predpokladá vytvorenie podmienok pre potenciálne fungovanie týchto typov biotopov:

- 1) lesné a krovinové spoločenstvá
- 2) travinno - bylinné kosné spoločenstvá
- 3) rašeliniskové spoločenstvá

1) Lesné a krovinové spoločenstvá

Z dôvodu zachovania resp. zvýšenia lesnatosti územia je navrhované ponechať časť plochy, kde sa s ťažbou neuvažuje, prirodzenému vývoju. V danom území by mal vývoj smerovať k vrbovo - topoľovým porastom (už v priebehu 5-tich rokov sa vyvinie súvislý lesný porast). Vzhľadom na abiotické podmienky, rašelinné podložie a blízku prítomnosť biotopu vrbových krovin stojatých vôd s vrbou popolavou (*Salix cinerea*) vyvinutom na ľavej strane Stoličného potoka a pri Starom potoku vo východnej časti revitalizovaného územia, je možný vývoj aj týmto smerom, až k lesným spoločenstvám s jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*).

2) Travinno-bylinné kosné spoločenstvá

Vytvorenie travinno-bylinných spoločenstiev je možný dvoma spôsobmi:

2a) výsadbou vhodnej skladby trávnatých druhov

Išlo by o vysatie vhodného semena tráv, travín a bylín. Mali by byť použité iba lokálne semenné zmesi z prirodzeného porastov. Rastlinný materiál by sa získal zo zdrojových kvalitných lúk v okolí. Možné je použitie dvoch základných metód:

A. Prenos biomasy z kvalitných zdrojových lúk po pokosení v čase dozrievania väčšiny trávnatých semien (prevažne) v júni.

B. Prenos mačínových blokov z lúk vysokej kvality a ich ostrovčekovité rozmiestnenie po celej ploche ako zdroja diaspór pre príslušné územie.

2b) prirodzenou sukcesiou t.j. ponechaním prirodzenému vývoju s tým, že pravidelným kosením sa postupne druhové zloženie ustáli v prospech prirodzených a postupne aj cennejších spoločenstiev.

Na základe biologických podmienok územia sa dá predpokladať vývoj travinno - bylinných spoločenstiev s nízkymi ostricami (ostricová slatina) resp. vysoké travy, čo si vyžiada menežment (kosenie) s nízkou intenzitou. V oboch prípadoch bude treba monitorovať a kontrolovať nálet invázných druhov rastlín. Intenzita kosenia v prvých rokoch bude ovplyvňovať aj reguláciu výskytu invázných druhov.

3) Obnova rašeliniskových spoločenstiev

Cieľovým biotopom sú slatinné rašeliniskové biotopy. Tieto sa v území v minulosti hojne

vyskytovali, avšak po veľkoplošnom odvodnení prakticky zanikli, alebo sa zachovali len vo fragmentoch. Charakter obnovy bude závisieť od mnohých faktorov: od toho, ako sa podarí vytvoriť podmáčané územie, od toho, kde sa ešte rašeliny v dotknutom území skutočne nachádzajú (resp. potvrdia), od toho či sa ešte zachovala tzv. živá nezmineralizovaná rašelina. Podľa výsledkov podrobného geologického prieskumu bude možné predpokladať typ obnovovaných spoločenstiev, nakoľko aj mineralizovaná rašelina môže byť vhodným substrátom pre cennejšie spoločenstvá, hoci nie tak vzácne, ako v prípade nerozloženej rašeliny s obsahom živých diaspór. Základnou úlohou je vytvorenie podmáčaného územia. To je možné realizovať týmito spôsobmi:

a) vodohospodárskou reguláciou -

aa) prečerpávaním vody zo Stoličného kanála do územia alebo prívod vody kanálovým spôsobom

ab) priblížením hladiny podzemnej vody k súčasnému terénu prehrádzkami na Stoličnom potoku, čím by došlo k umelému vzdutiu hladín podzemných vôd a sytému podzemných vôd v širšom okolí

Oba uvedené spôsoby majú veľa nevýhod: narúšajú koncepciu nákladných nedávno realizovaných vodohospodárskych úprav v priestore Veľký Grob/ Sládkovičovo (r. 2000, 2001), ide o nestále riešenie, ktoré môže mať ďalekosiahle následky na obnovenú vegetáciu po narušení vodného režimu zlyhaním techniky, ľudského faktora, hydrologickými udalosťami (povodne) a vzniká aj riziko zatápania poľnohospodársky využívaných a ostatných plôch v okolí, vyžaduje údržbu zariadení na prívod vody a regulácie hladiny v kanáli, zdvihnutím hladiny sa podzemné vody môžu dostať do mineralizovanej vrstvy rašeliny;

b) priblížením (znížením) terénu smerom k súčasnej hladine podzemnej vody

Koncepcia je založená na realizácii skrývky povrchovej vrstvy v miestach výskytu rašeliny až po úroveň, ktorá ešte nie je mineralizovaná. Podľa doterajších bilancií je šanca, že v miestach výskytu rašeliny (zálivy na SZ a SV dotknutého územia) sa pod stálou hladinou podzemnej vody môže nachádzať asi 10 cm hrubá vrstva nezmineralizovanej „živej“ rašeliny. Nevýhodou sú nároky na skrývkové práce. Na druhej strane navrhnuté riešenie je možné považovať za trvalejšie, bez nutnosti monitorovania a obsluhy regulačných zariadení. Z hľadiska perspektívy ide o bezpečnejšie riešenie, nakoľko obnovované močiarne spoločenstvá by fungovali v prostredí prirodzeného, dlhodobého a stáleho vodného režimu. Bezpečnejšie je aj pre prípad zlyhania projektu z rôznorodých dôvodov. Všetko však bude závisieť od výsledkov podrobného geologického prieskumu, ktorým sa stanovia proporcie čo sa týka územného výskytu rašeliny, jej hrúbky a charakteru (mineralizovaná - nemineralizovaná) a polohy hladín a režimu podzemných vôd. Doterajšie výsledky z archívneho a predbežného geologického prieskumu sú pozitívne t.j. je detegovaná hladina podzemných vôd priamo vo vrstve rašeliny, z čoho je možné odvodiť predpoklad, že živé rašeliny sa v území (pod úrovňou hladiny podzemnej vody) nachádzajú.

Povrch plochy novej depresie by sa vo vhodnom termíne technicky zmulčoval a prenosom diaspór druhov budúceho biotopu by sa založili plochy budúceho slatinného rašeliniska. Časť plochy by sa ponechala sukcesii, bude však nevyhnutné v prvých rokoch technickými opatreniami zabrániť silnému zaburineniu a zarastaniu náletovými drevinami (podľa charakteru cieľového biotopu). Toto by sa mohlo uskutočňovať opätovným mulčovaním vybraných plôch, kosením alebo inou formou mechanických opatrení.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), kapitola 1 Ťažobný priemysel, položka č. 11. ...ťažba štrkopiesku..., časť A, podlieha povinnému hodnoteniu.

Zámer vypracovala spoločnosť ENVING, s. r. o., Rakovčík v decembri 2005. Navrhovateľ, predložil zámer príslušnému orgánu, Ministerstvu životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“), podľa § 22 ods. 1 zákona dňa 1. 2. 2006.

V zámere boli uvedené dva varianty riešenia revitalizačných kompenzácií a to:

Variant 1

Lesné a krovinové spoločenstvá sú navrhované v západnej a východnej časti územia; travinno - bylinné spoločenstvá v stredovej časti územia, ktoré je vyčlenené na kompenzácie; rašeliniskové spoločenstvá v centrálnej časti parcely 2246/2 v mieste, kde je starším prieskumom zistený výskyt rašelin .

Navrhované plochy kompenzovaných spoločenstiev

lesné a krovinové spoločenstvá 18,8 ha (západne) + 9,2 ha (východne), spolu 28ha

travinno - bylinné spoločenstvá .19,9 ha

močiarne spoločenstvá 23,6 ha

spolu ... 71,5 ha

Variant 2

Vo variante 2 sa uvažuje s lesnými, krovinovými a močiarnymi (rašeliniskovými) spoločenstvami. Z územia by sa vylúčila plocha pre osídlenie travinno - bylinnými spoločenstvami v prospech lesných resp. krovinových biotopov.

Navrhované plochy kompenzovaných spoločenstiev:

lesné a krovinové spoločenstvá 28 ha + 19,9 ha, spolu 47,9 ha

močiarne spoločenstvá 23,6 ha

spolu ... 71,5 ha

Dňa 17. 3. 2006 sa na MŽP SR konalo prerokovanie na rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti.

V rámci diskusie boli prerokované všetky zásadné pripomienky uvedené v stanoviskách. Ťažiskové okruhy pripomienok a problémov súvisiacich s navrhovanou činnosťou sa týkali najmä dopadu navrhovanej činnosti na kvalitu podzemných a povrchových vôd, rozsahu ťažby, vrátane jej etapizácie a vplyvu na CHVÚ Úľanská mokrad', rozširovaniu rozlohy vodných plôch, záberov lesného pôdneho fondu, dopravy vyťaženej suroviny a súladu s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce Veľký Grob.

K uvedeným pripomienkam sa vyjadrili najmä zástupcovia navrhovateľa a spracovateľa zámeru ktorí zodpovedali všetky problémové okruhy a deklarovali ochotu zabezpečiť detailné komplexné zhodnotenie dotknutého územia ovplyvňovaného ťažbou s dôrazom na jej charakter a etapizáciu. Zástupca rezortného orgánu, Ministerstva hospodárstva SR nemal k navrhovanej činnosti zásadné pripomienky. Rovnako sa vyjadril aj zástupca sekcie geológie MŽP SR s upozornením na spresnenie údajov o zásobách ložiska vyplývajúcich s nejednotného používania hmotnostných jednotiek. Zástupcovia rezortného orgánu, odboru ochrany prírody a krajiny MŽP SR vyjadrili názor, že pripomienky vznesené ich odborom, Krajským úradom životného prostredia v Trnave a Štátnou ochranou prírody SR, Správou CHKO Dunajské Luhy bude postačujúce vypracovať formou doplnenia zámeru a navrhli rozčleniť etapy ťažby časovo a priestorovo s tým, že po prvej etape realizácie činnosti bude nevyhnutné predložiť jej zhodnotenie vplyvu na životné prostredie s ďalším návrhom na pokračovanie činnosti na posúdenie podľa zákona. Zástupcovia MŽP SR skonštatovali, že nesúhlasné stanoviská dotknutých obcí vychádzajú najmä z konštatovania, že navrhovaná činnosť nie je v súlade s platným územným plánom obce Veľký Grob, kumulácie rovnakej činnosti, ktorá sa už v katastri obce vykonáva, rozsahu ťažby a následných vplyvov na obyvateľstvo. Odborné pripomienky je možné v procese posudzovania vyhodnotiť ale definitívne rozhodnutie bude v kompetencii, povoľujúceho orgánu, ktorý bude vydávať územné rozhodnutie pre navrhovanú činnosť a ktorým je v tomto prípade obec Veľký Grob.

Na záver diskusie, zástupcovia MŽP SR skonštatovali, že boli prediskutované všetky

vznesené pripomienky s tým, že navrhovateľ predloží najneskôr do termínu verejného prerokovania zámeru písomné vyjadrenie k relevantným pripomienkam uvedeným v stanoviskách obce Veľký Grob, obce Pusté Úľany, odboru Správy vodných tokov a správy povodí MŽP SR, odboru geologického práva a zmluvných vzťahov MŽP SR, Krajského úradu životného prostredia (s priloženým substankom Štátnej ochrany prírody a krajiny CHKO Dunajské luhy) a Obvodného úradu životného prostredia v Galante.

Na záver prerokovania bola dohodnutá rozloha I. etapy ťažby na uvedenom ložisku a to v spolupráci so zástupcami navrhovateľa Zdoľín s. r. o., Krajského úradu životného prostredia Trnava, ŠOP SR S-CHKO Dunajské luhy a odboru ochrany prírody MŽP SR. Po realizácii I. etapy by mal znova prebehnúť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie.

I. etapa ťažby by mala pozostávať z plôch, ktoré sú v zámere znázornené ako I. a II. etapa a to na parcelách: 2251,2246/4-časť, 2296/0/1, 2284/2/1, 2286/0/1, 2288/0/1 a 2290/0/1.

Zároveň by počas I. etapy ťažby (minimálne v časovom horizonte uvedenom v zámere) prebiehala realizácia navrhovaných revitalizačných kompenzácií na ornej pôde podľa variantu 1. a to minimálne na rozlohe parcely 2246/2 a na SV časti parcely 2246/4 (2,7 ha). Počas ťažby by boli aj brehy vzniknutých ťažobných jazier tvarované skrývkami podľa návrhu (výbežok v Z časti a enkláva v oblasti križovania Zichyho potoka s poľnou cestou). Taktiež by bol vysadený navrhovaný vetrolam na východnej hranici územia.

Na základe doručených stanovísk k zámeru a po ich prerokovaní, po zvážení možných environmentálnych rizík pripravovanej činnosti, rozsahu spracovania zámeru a prediskutovaní pripomienok vyplývajúcich zo stanovísk k zámeru, po dohode s rezortným orgánom (Ministerstvo hospodárstva SR, odbor energetiky) a povoľujúcimi orgánmi (Obvodný banský úrad Bratislava, obec Veľký Grob), MŽP SR podľa § 32 zákona určilo, že správu o hodnotení pre pripravovanú činnosť nie je potrebné vypracúvať.

Na ďalší postup hodnotenia sa primerane použili ustanovenia § 33 až 39 zákona. V ďalších krokoch posudzovania zámer plnil funkciu správy o hodnotení s tým, že navrhovateľ predložil do termínu verejného prerokovania písomné vyjadrenie k relevantným pripomienkam uvedeným v stanoviskách a pre ďalšie hodnotenie sa bude uvažovať len s I. etapou, tak ako bolo dohodnuté na prerokovaní rozsahu hodnotenia.

MŽP SR o tejto skutočnosti informovalo listom č. 343/06-7.3/gn zo dňa 21. 3. 2006 všetkých, ktorí sa v procese posudzovania k zámeru vyjadrili s tým, že dotknuté obce boli požiadané, aby podľa § 34 ods. 1 zákona do 3 dní od doručenia tohto oznámenia informovali o tom verejnosť a zároveň verejnosti oznámili, kedy a kde je možné do zámeru nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy, alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

Písomné vyjadrenie k relevantným pripomienkam uvedeným v stanoviskách predložil navrhovateľ na MŽP SR listom dňa 27. 4. 2006.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Príslušný orgán v rámci procesu posudzovania rozoslal zámer na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona týmto orgánom: rezortnému orgánu - Ministerstvu hospodárstva SR; povoľujúcim orgánom - obci Veľký Grob, obecnému úradu; Obvodnému banskému úradu v Bratislave; dotknutej obci - obci Pusté Úľany, obecnému úradu; dotknutým orgánom - Krajskému úradu životného prostredia v Trnave; Obvodnému úradu životného prostredia v Galante; Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva v Galante, Krajskému pozemkovému úradu v Trnave a Obvodnému lesnému úradu v Dunajskej Strede.

Ďalej bol zámer zaslaný na zaujatie stanoviska odboru ochrany prírody a krajiny MŽP SR, odboru správy vodných tokov a správy povodí MŽP SR a odboru geologického práva a zmluvných vzťahov MŽP SR.

Zámer bol zároveň zverejnený na internetovej stránke MŽP SR dňa 9. 2. 2006.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Spoločné verejné prerokovanie sa uskutočnilo v zasadacej miestnosti Obecného úradu vo Veľkom Grobe, dňa 11. 5. 2006.

Zástupcovia navrhovateľa a spracovateľa dokumentácie zámeru oboznámili prítomných s charakterom navrhovanej činnosti, miestom realizácie, revitalizačnými kompenzáciami na ornej pôde, dôvodmi umiestnenia v danej lokalite a v krátkosti aj vplyvmi ťažby na podzemné vody.

Starosta obce Veľký Grob vysvetlil dôvody zamietavého stanoviska k navrhovanej činnosti (zohľadnenie „Územného plánu Obce Veľký Grob“, neprimeraná rozloha novej vzniknutej vodnej plochy vzhľadom na danú lokalitu).

Zástupca GEOKOMPLEX, a. s. poznamenal, že ťažba nebude postupovať veľmi rýchlo a každej etape bude predchádzať nové územné rozhodnutie, v rámci ktorého obec môže regulovať ťažbu. Pripomenul i skutočnosť, že prieskum na lokalite ešte nie je ukončený a je predpoklad, že oproti zámeru sa bude ťažobné územie zmenšovať.

Zástupca Zdolfin s. r. o. navrhol zredukovať ťažbu a to dočasným upustením od posledných etáp ťažby a zdôraznil, že transport vyťaženej suroviny by bol realizovaný mimo hlavných komunikácií oboch dotknutých obcí. Zároveň ponúkol obci Veľký Grob kompenzácie vo forme poukázania sumy z každej vyťaženej tony suroviny na účet obce za dane z ornej pôdy, o ktoré obec príde pri ťažbe z titulu vzniku vodnej plochy. Podobný návrh bol predložený i obci Pusté Úľany.

Zástupca Obvodného lesného úradu poukázal na veľmi malú rozlohu lesného fondu v okrese Galanta, takže úbytok lesných pôd navrhol kompenzovať náhradnou výsadbou stromov (táto podmienka bola zohľadnená v zámere a lesnatosť územia by sa mala zvýšiť).

Zástupcovia Poľovníckeho združenia DROP Veľký Grob poukázali na skrátenie poľovného revíru a znehodnotenie chotára ťažbou, zničenie existujúcich vetrolamov a narušenie bioklímy obce. Upozornili prítomných na hniezda orla kráľovského v dotknutej lokalite (jeho výskyt však nebol zaznamenaný pri prieskumoch) Zástupcovia Zdolfin ako vlastníci poľovných revírov v predmetnej oblasti uvítajú vytvorenie nájomnej zmluvy s poľovníckym združením.

Starosta obce Pusté Úľany sa vyjadril k svojmu zamietavému stanovisku k zámeru a vzhľadom na ponúkanú kompenzáciu obci a ochotu pristúpiť na podmienky obce (doprava suroviny mimo hlavných komunikácií obce, maximálne dvojzmenná prevádzka) pripustil možnosť zmeniť stanovisko.

Občan Veľkého Grobu p. Janák (ornitológ) poukázal na vplyv vzniknutej vodnej plochy na faunu a flóru v danej oblasti a prirovnal vplyvy k otvorenej rane na podzemnej vode.

Občan Veľkého Grobu RSDr. Tallo zdôraznil potrebu rozvoja obce, ťažbou by vznikli pracovné príležitosti pre občanov. Navrhol zvážiť všetky pre a proti a pripomienky a nedostatky ukotviť v zmluve s navrhovateľom.

Zástupca MŽP SR pripomenul, že verejné prerokovanie bolo potrebné hlavne na posúdenie pripomienok vznesených zo strany širokej verejnosti a oboznámil prítomných s ďalším priebehom posudzovania vplyvov. Predložil prítomným zároveň písomné vyjadrenie navrhovateľa k relevantným pripomienkam uvedeným v stanoviskách k zámeru.

Písomný záznam z verejného prerokovania zámeru bol predložený na MŽP SR dňa 29. 5. 2006.

3 Stanoviská, pripomienky a odborné posudky, predložené k správe o hodnotení

V zákonom stanovenom termíne boli na MŽP SR predložené nasledovné písomné stanoviská:

Ministerstvo hospodárstva SR, odbor energetiky (list č. 298/2006-3010 zo 17. 2. 2006) konštatuje, že predložený zámer je v súlade so zákonom o ochrane a využití nerastného bohatstva č. 44/1998 Zb.) a že k návrhu uvedenej činnosti z hľadiska realizácie surovinovej politiky nemá pripomienky.

Obec Veľký Grob, obecný úrad Veľký Grob (list č. 154/2006 z 3. 3. 2006)

zaujíma k navrhovanej činnosti podľa predloženého zámeru zamietavé stanovisko, pretože:

- plánovaná ťažba štrkopieskov je v rozpore s územným plánom obce Veľký Grob, nakoľko územie, na ktorom sa má ťažba uskutočňovať, je územným plánom určené poľnohospodárske využitie. V príslušnej časti KÚ územný plán počíta s rozvojom rekreačných aktivít a ťažba štrkov v časovom horizonte 68 rokov by znemožnila alebo výrazne negatívne ovplyvnila rozvoj aktivít tohto druhu;
- na KÚ obce neďaleko navrhovanej lokality ťažby je už povolená ťažba štrkopieskov v schválenom dobývacom priestore a schválená aj na základe výsledkov posudzovania vplyvov tejto ťažby na ŽP. Zvýšenie koncentrácie produkcie rovnakého druhu v tejto lokalite nie je z pohľadu obce vhodné;
- v tejto časti územia obce sú už v súčasnosti vytvorené vodné plochy o výmere cca 85 ha, ktoré po vyčistení povoleného dobývacieho priestoru vzrastú až na 140 ha. Novou ťažbou by pribudlo ďalších cca 150 ha vodnej plochy. Vytvorenie vodných plôch v celkovom rozsahu 290 - 300 ha považuje obec v tejto lokalite za neprimeranú rozlohu;
- už v súčasnosti je územie extrémne zaťažené (realizovaná ťažba štrkov, skládka TKO) a zvyšovať jeho zaťaženie ďalšou ťažbou surovín považuje obec za nežiaduce;
- zásoby a kapacita existujúcej ťažby štrkopieskov je dostačujúca aj do budúcnosti a preto nie je dôvod na otváranie ďalšej ťažby.

Obec Pusté Úľany, obecný úrad (list z 3. 3. 2006)

upozorňuje, že

- navrhované ťažobné územie je súčasťou CHVÚ Pusté Úľany - Zeleneč, v ktorom sa vyskytuje viacero chránených druhov, ochrana ktorých má rozsah európskeho významu. Obec má zato, že ťažobnou činnosťou na tak rozsiahlom území by došlo k nezvratným škodám tak na scenérii ako i biodiverzite chránenej vtácej populácie a kompenzačné opatrenia v navrhovanom rozsahu nie sú dostatočné;
- navrhované ťažobné územie zasahuje do významného regionálneho biocentra Úľanská mokraď (ktoré bolo v R-ÚSES okresu Galanta navrhované ako biocentrum nadregionálneho významu). Prieskumy preukázali floristickú významnosť Úľanskej mokrade s výskytom kriticky ohrozených druhov a rastlín v nebezpečenstve vyhynutia, ktoré navrhovaná ťažba ohrozí;
- navrhované ťažobné územie bezprostredne susedí s územím, ktoré v PHSRO Pusté Úľany počíta s využitím na rekreačné a športovo-turistické účely (Rekreačný areál Rytiersky dvor atď.)

Vzhľadom na vyššie uvedené Obec Pusté Úľany nesúhlasí s realizovaním predkladaného zámeru.

Obvodný banský úrad v Bratislave (list č. 361/2006 z 23. 2. 2006)

uvádza, že na katastrálnom území Veľký Grob sa nachádza chránené ložiskové územie (CHLÚ) Veľký Grob a dobývacie priestory (DP) Veľký Grob a Veľký Grob I. určené na ochranu a dobývanie výhradného ložiska nevyhradených nerastov štrkopieskov, kde banskú činnosť toho času vykonáva organizácia ALAS SLOVAKIA, s.r.o., Zlaté piesky 16, 823 76 Bratislava. Nakoľko predmetné CHLÚ a DP sú v zámere akceptované, ObBÚ v Bratislave k predloženému zámeru nemá námietky s tým, že dobývanie ložísk nevyhradených nerastov možno vykonávať iba na základe povolenia ObBÚ (§ 19 ods. 1 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

Krajský úrad životného prostredia Trnava, odbor štátnej správy zložiek životného prostredia (list č. KÚŽP-2/2006/00137/Ta, z 1. 3. 2006)

konštatuje, že lokalita nespadá do chránenej vodohospodárskej oblasti, ani tu nie je zriadené ochranné pásmo vodných zdrojov, dotknutými tokmi sú kanála Boldog - Sládkovičovo (Zichyho

potok) a Stoličný potok. Z pohľadu *ochrany vodohospodárskych záujmov* súhlasí s ťažbou za dodržania týchto podmienok:

- projektovú dokumentáciu ťažby predložiť príslušnému orgánu štátnej vodnej správy za účelom vydania vyjadrenia v zmysle § 28 zákona č. 364/2005 Z. z. o vodách;
- požiadať príslušný orgán štátnej vodnej správy o povolenie na uskutočnenie objektov studne a sedimentačnej nádrže podľa § 26 vodného zákona ako aj o odber vody zo studne;
- odpadové technologické vody môžu byť vypúšťané späť do jazera len po ich úprave, ktorou sa dosiahne limitná hodnota znečistenia ustanovená v Nariadení vlády SR č. 296/2005 Z. z.;
- nakoľko činnosťou ťažby štrkopieskov dôjde k odkrytiu podzemných vôd, nie je vylúčená ich kontaminácia hlavne ropnými látkami z mechanizmov. Je nutné dodržiavať ustanovenia § 39 vodného zákona a zostaviť plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (havarijný plán);
- požaduje vybudovať systém pozorovacích studní za účelom sledovania chemizmu a zmien hladiny podzemnej vody v dotknutej lokalite.

Štátna správa na úseku ochrany ovzdušia:

nemá pripomienky k realizácii zámeru za predpokladu, že budú dodržané imisné limity, emisné limity a všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov emitujúcich tuhé znečisťujúce látky (TZL). Požaduje v správe o hodnotení vplyvov na životné prostredie posúdiť vplyv TZL vzhľadom na najbližšiu obytnú zónu a smer prevládajúcich vetrov;

Štátna správa na úseku odpadového hospodárstva

nemá k predloženému zámeru pripomienky, nakoľko nakladanie s odpadom bude v súlade s platnou legislatívou odpadového hospodárstva;

Štátna správa na úseku ochrany prírody a krajiny

konštatuje, že rozsah plánovanej ťažby v strede navrhovaného CHVÚ bez patričných ekostabilizačných a kompenzačných opatrení môže negatívne ovplyvniť kritériové druhy vyskytujúce sa v tomto území. Požaduje v správe o hodnotení vplyvov na životné prostredie podrobnejšie vypracovať a zhodnotiť variant č. 1, ktorý je z hľadiska ochrany prírody a krajiny najvhodnejší. Navrhované opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti je potrebné doplniť o opatrenia, ktoré by spresňovali podmienky realizácie zakázaných činností vyplývajúcich z navrhovaného CHVÚ. Ďalej požaduje doplniť opatrenia v kapitole C.IV o vyhlásenie, že územie nebude v budúcnosti urbanisticky využívané. Navrhuje tiež ponechať minimálne dva menšie ostrovy na každej vodnej ploche vzniknutej po ťažbe štrku a spresniť drevinovú skladbu nových lesných porastov tak, aby vznikli biotopy tvrdého lužného lesa podobné tým, ktoré budú odstránené.

Obvodný úrad životného prostredia v Galante (list č. A/2006/00481-OÚŽP 178/06-EIA, z 28. 2. 2006)

z hľadiska ochrany vodných pomerov uvádza:

- povolenie na vypúšťanie odpadových vôd zo sedimentačnej nádrže do ťažobného jazera vydá orgán štátnej vodnej správy (obvodný úrad životného prostredia) len po predchádzajúcom zisťovaní vykonanom oprávnenou osobou podľa § 4 zákona č. 313/1999 Z.z., ktoré sa zameria na splnenie podmienok uvedených v § 37 ods. 1, písm. a), b), c) zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách;
- považuje sedimentačnú nádrž za zariadenie, ktoré spĺňa požiadavky čistiaceho zariadenia a musí byť navrhnutý typ, projektovaná kapacita a účinnosť;
- konštatuje, že vypúšťaním predčistených odpadových vôd zo sedimentačnej nádrže do podzemných vôd dochádza minimálne k znečisteniu NL, resp. inými NEL a pod., čím dôjde k zmene súčasného stavu v ukazovateľoch uvedených v bode B.II.6 zámeru;
- požaduje sa odpadové íly a podorničie z dočasnej skládky likvidovať priebežne a nie až po skončení ťažby (ilovitý materiál nie je vhodný na rekultivačné práce);

- upozorňuje sa na skutočnosť, že pri výkone správy vodného toku môže správca užívať pobrežné pozemky (v zámere sú uvádzané ochranné pásma vodných tokov; v zmysle platnej právnej úpravy ide o pobrežné pozemky od brehovej čiary, ktoré môže správca vodného toku užívať);
- odporúča zámer odsúhlasiť už v tomto štádiu so správcom SVP, a.s. OZ Povodie Dunaja Bratislava;
- v ďalšej dokumentácii je potrebné doriešiť neškodnú likvidáciu všetkých druhov nebezpečných odpadov v súlade splatnými normami.

z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny:

- upozorňuje, že lokalita navrhovanej ťažby sa nachádza v navrhovanom chránenom vtáčom území Pusté Úľany - Zeleneč;
- konštatuje, že k navrhovanému riešeniu kompenzačných opatrení na ploche vyše 70 ha nie sú zásadné pripomienky;
- prikláňa sa z hľadiska výskytu prioritných druhov v CHVÚ k variantu 1 kompenzačných opatrení;
- odporúča sa vykonávať v priebehu ťažobných prác monitoring výskytu kritériových druhov i druhov európskeho významu.

z hľadiska ochrany ovzdušia:

požaduje v ďalšom stupni dokumentácie zakategorizovať činnosť ako zdroj z hľadiska ochrany ovzdušia.

z hľadiska odpadového hospodárstva:

požaduje upresniť spôsob nakladania s odpadmi, uviesť spôsob dočasného uloženia nebezpečných odpadov.

V závere považuje navrhovanú činnosť za akceptovateľnú v prípade dodržania predpísaných postupov a odporúča predložený zámer prijať.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante (list č. 302/2006 z 27. 2. 2006)

vychádza z predpokladu, že dopravné trasy nákladných vozidiel jednotlivých odberateľov povedú poľnou komunikáciou, ktorá si vyžaduje spevnenie, od Pustých Úľan na Lúčny Dvor s napojením na štátnu cestu Sereď - Senec, preprava štrkopieskov cez obec Pusté Úľany je vylúčená a priemerná denná frekvencia počas celého týždňa sa predpokladá na 92 NA/deň. Ďalej uvádza, že zámer s ohľadom na vzdialenosť, konfiguráciu terénu, útlmový účinok bariér nepredpokladá negatívne akustické pôsobenie hluku, ktorý budú produkovať ťažobné, manipulačné mechanizmy a nákladné vozidlá, na najbližšie obytné zóny. Kompenzačné opatrenia predstavujú umiestnenia troch typov spoločenstiev: lesné a krovinové sukcesné spoločenstvá, travinno-bilinné a náhradné mokradňové spoločenstvá. Na záver uvádza, že predložený zámer nie je v rozpore s predpismi na ochranu zdravia.

Krajský pozemkový úrad v Trnave (list č. KPÚ-B 2006/00066 z 22. 2. 2006)

uvádza, že predmetný zámer ťažby štrkopieskov na ložisku Čadíky musí spĺňať kritériá zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom použití citované v § 12 zák. NR SR č. 220/2004 Z. z. a zásad zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a to zákona č. 479/2005 Z.z. § 139a) ods. 11 písm. d).

Obvodný lesný úrad v Dunajskej Strede (list č. L/2006/00003-00010 zo 17. 2. 2006)

predkladá nasledovné pripomienky:

- lesné pozemky možno využívať na iné účely ako na plnenie funkcií lesov, ak príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva, po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy rozhodne o ich dočasnom vyňatí alebo trvalom vyňatí z plnenia funkcií lesov

alebo o obmedzení využívania funkcií lesov na nich (§ 5 zák. o lesoch);

- územné rozhodnutie, ktoré sa má dotknúť lesných pozemkov, nemožno vydať bez súhlasu vlastníka alebo správcu (Lesy SR, š. p. Banská Bystrica, OZ Palárikovo) a záväzného stanoviska príslušného orgánu štátnej správy lesného hospodárstva (§ 6 ods. 3);
- ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku, na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva (§ 10 ods. 1, 2).

MŽP SR, odbor ochrany prírody a krajiny (list č. 5924/2006 zo 17. 3. 2006)

uvádza, že na spoločnom rokovaní dňa 17. 3. 2006 bola dohodnutá rozloha I. etapy ťažby na uvedenom ložisku a to v spolupráci so zástupcami navrhovateľa Zdolfin s. r. o., Krajského úradu životného prostredia Trnava, ŠOP SR S-CHKO Dunajské luhy a Odboru ochrany prírody MŽP SR. Po realizácii I. etapy by mal znova prebehnúť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie. I. etapa ťažby by mala pozostávať z plôch, ktoré sú v zámere znázornené ako I. a II. etapa a to na parcelách 2251, 2246/4-časť, 2296/0/1, 2284/2/1, 2286/0/1, 2288/0/1 a 2290/0/1. Zároveň by počas I. etapy ťažby prebiehala realizácia navrhovaných revitalizačných kompenzácií na ornej pôde podľa variantu 1 a to minimálne na rozlohe parcely 2246/2 a na SV časti parcely 2246/4 (2,7 ha). Počas ťažby by boli aj brehy vzniknutých ťažobných jazier tvarované skrývkami podľa návrhu (výbežok v Z časti a enkláva v oblasti križovania Zichyho potoka s poľnou cestou). Taktiež by bol vysadený navrhovaný vetrolam na východnej hranici územia.

MŽP SR, odbor správy vodných tokov a správy povodí (list č. 150/2006-5.2 z 27. 2. 2006)

uvádza, že:

- nakoľko pri praní štrkopieskov a kameniva vznikajú odpadové vody, ktoré budú vypúšťané do podzemných vôd, je potrebné pre takéto vypúšťanie povolenie orgánu štátnej vodnej správy v zmysle § 21 zákona č. 364/2006 Z.z. o vodách s tým, že pri určovaní limitných hodnôt znečistenia sa bude vychádzať z prílohy č. 8 Nariadenia vlády č. 296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd, ktorá ustanovuje zásady určovania limitných hodnôt škodlivých látok, ktoré nie sú priamo určené v prílohe č. 3 časť B predmetného Nariadenia vlády;
- v dokumentácii zámeru str. 26 je odvolanie sa na neplatný právny predpis (vyhláška MP SR č. 56/2001 Z.z.): aktuálnym vykonávacím predpisom je vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z. z.;
- z hľadiska ochrany vôd nie sú dostatočne vyhodnotené dopady na kvalitu a kvantitu podzemných vôd.

Preto je potrebné v predmetnom projekte:

- vypracovať prognózu zanášania/kolmatácie vzniknutého jazera a jeho dopad na zmeny režimu prúdenia vôd a využiteľné množstvá vôd hydrogeologického rájónu;
- vyhodnotiť dopad ťažby štrkov na kvalitu podzemných vôd v priebehu ťažby (bez kolmatácie) a po ukončení ťažby s uvažovaním pravdepodobnej kolmatácie jazera. Pri vypracovaní prognózy kvalitatívnych zmien je potrebné venovať osobitnú pozornosť znečisteniu dusičnanmi (ide o zraniteľnú oblasť), vzhľadom na možnosť ovplyvnenia hlbších horizontov zvodnenej vrstvy týmto kontaminantom. Taktiež je potrebné vyhodnotiť šírenie organického znečistenia zisteného v okolí Pustých Úľan smerom k ťažobnému priestoru;
- vzhľadom na vznikajúce odpadové vody pri praní štrkov vypúšťaných do podzemných vôd, treba podľa § 37 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách vypracovať hydrogeologický posudok zameraný na zhodnotenie vplyvu vypúšťaných odpadových vôd do podzemných vôd;
- je vyjadrený nesúhlas s hodnotením zraniteľnosti podzemných vôd na str. 44 zámeru, kde je environmentálna význačnosť vôd z kvalitatívneho hľadiska hodnotená ako nízka;
- návrh na monitorovanie podzemných vôd jedným hydrogeologickým vrtom je považovaný za nedostatočný;
- je potreba doplniť v časti B.I. výpočty množstiev potreby vody a v časti B.II doplniť výpočty

jednotlivých množstiev odpadových vôd.

Predložený zámer odporúča postúpiť na ďalšie konanie po zohľadnení a zapracovaní vyššie uvedených pripomienok.

MŽP SR, odbor geologického práva a zmluvných vzťahov (list č. 294/2006-6.2 z z 28. 2. 2006)

zdôrazňuje rozsiahlosť a dlhodobosť veľkokapacitnej ťažby na rozsiahlom citlivom území v hraniciach vyhláseného CHVÚ a na území významného Úľanského mokradového ekosystému, aj keď predchádzajúcimi melioračnými zásahmi do územia výrazne narušeného. Treba predpokladať výraznú zmenu charakteru veľkého územia a navrhované revitalizačné práce by mali napomôcť aspoň čiastočnej biodiverzite záujmového územia, ktorého geologická stavba je dostatočne známa a ide o regionálne významnú stavebnú surovinu. Zámer nezakrýva riziká a úskalá budúcej banskej činnosti. Kompenzačné opatrenia navrhnuté v zámere aspoň čiastočne riešia zmeny súčasného charakteru územia.

5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

MŽP SR určilo na spracovanie odborného posudku podľa § 36, ods. 2 zákona Ing. Petra Chomjaka, zapísaného v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie podľa § 65, ods. 4 zákona pod číslom 84/96-OPV.

Spracovateľ posudku odporúča realizovať navrhovanú činnosť v rozsahu I. etapy ťažby v rozsahu dohodnutom na pracovnom rokovaní k rozsahu hodnotenia konanom dňa 17. 3. 2006 na MŽP SR a navrhované revitalizačné kompenzácie odporúča uskutočniť podľa variantu 1.

Posudok bol doručený MŽP SR dňa 14. 8. 2006.

Odporúčania a závery z odborného posudku, ktorý menovaný vypracoval, boli využité ako podklad pri spracovaní kapitoly VI/3 záverečného stanoviska.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Vplyv na obyvateľstvo

Navrhovaná činnosť sa bude uskutočňovať mimo zastavané územie obcí Veľký Grob a Pusté Úľany. Pri dohodnutom dodržiavaní dopravných trás suroviny nebude obyvateľstvo ohrozené hlučnosťou ani vibráciami z dopravy. Navrhovaná činnosť nebude vytvárať odpady a nebude ani významnejším zdrojom znečistenia ovzdušia. Lokálne znečistenie ovzdušia bude eliminované aplikáciou vyspelej technológie spracovania suroviny. Účinkami navrhovanej činnosti nebude dotknutá hygienická situácia obytných zón, resp. obyvateľstva.

Vplyv na povrchovú a podzemnú vodu

Na overenie vplyvu jazier po vodnej ťažbe štrkopieskov na podzemné vody sa realizoval numerický model. Z modelového výpočtu vyplýva, že zmeny výšky hladiny podzemnej vody budú v I. etape 2 - 10 cm, po IV. etape o 2 - 15 cm, čo predstavuje zanedbateľné zmeny.

Predpokladá sa, že chemické zloženie vody v nových jazerách bude prakticky identické s podzemnou vodou s výnimkou zložiek citlivých na zmenu oxidačno - redukčných podmienok (Mn, Fe). Zmeny v chemickom zložení možno považovať za minimálne najmä potom, čo sa opätovne infiltrované vody z jazera zmiešajú s podzemnými vodami. Je predpoklad, že vplyvom sezónne zvýšených teplôt môže dôjsť k biologicko - mikrobiologickému oživeniu, čo vedie k eutrofizácii. Vplyvom ťažby sa zvyšuje zákal. Vzhľadom na požiadavky zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách však bude potrebné zriadiť kontrolný monitorovací systém.

Vplyv na pôdu

Vplyvy na pôdu spočívajú v trvalom zábere poľnohospodárskej pôdy (PP) a lesného pôdneho fondu (LPF) v rámci plôch plánovaných na ťažbu v I. etape a to: celkový záber PP bude 79,42 ha a celkový záber LPF bude 1,83 ha. Ornica bude uskladnená a bude použitá podľa určenia pozemkového úradu.

Na plochách určených na kompenzácie (71,54 ha) sa plánuje upustenie od intenzívnej rastlinnej výroby, pričom v preferovanom variante 1 sa na časti určenej pre trávinné - bylinné spoločenstvá (19,9 ha) predpokladá zachovanie PP resp. jej extenzívne využívanie a prevod z ornej pôdy do kategórie trvalé trávne porasty.

Pôdy na navrhovanej lokalite a v jej bližšom okolí sú zaradené do bonitnej skupiny 1, 2, 3, 5 a 7, pričom najväčší záber súvisiaci s navrhovaným zámerom bude pri pôdach bonitnej skupiny 7.

Vplyv na prírodné prostredie

Vplyv na horninové prostredie spočíva v znížení objemu horninového podkladu postupne v 4 etapách o celkovom objeme 34 779,6 tis. m³, ktoré podľa reálneho úbytku bude prebiehať v časovom rozpätí niekoľko desiatok rokov. Neočakáva sa inicializácia alebo intenzifikácia geodynamických javov vplyvom navrhovanej činnosti. Ťažba bude predstavovať terénne úpravy, ktorými dôjde k zmene reliéfových pomerov za vzniku nových vodných plôch.

Vplyv na ovzdušie, miestnu klímu a hlukovú situáciu

Produkcia hluku, tuhých a plyných škodlivín, či už z ťažby, úpravy alebo skládkovania výrobkov, ako aj z dopravy sa predpokladá nevýznamná. Vzniknuté nové vodné plochy v podmienkach nížinnej, teplej, mierne suchej klimatickej oblasti s miernou zimou, budú kumulatívne pôsobiť priaznivo vplyvy na mikroklimatické pomery (vodné plochy sa pomalšie zahrievajú a ochladzujú ako suchý povrch zeme, čo má význam pri zmierňovaní horúčav v lete a v zime v zmierňovaní mrazov.

Vplyv na genofond a biodiverzitu (flóra, fauna, ekosystémy)

Vplyv na genofond a biodiverzitu spočíva v tom, že postupne na veľkej ploche bude namiesto suchozemského biotopu nevratne vznikať iný typ biotopu - vodný, ktorý podporí odlišné druhy organizmov. Vplyv je v kumulácii s prebiehajúcou vodnou ťažbou v susedstve. Plánovaným technickým zásahom do prostredia budú preto ovplyvnené všetky doteraz sa tu vyskytujúce druhy suchozemských stavovcov, ale aj všetky druhy bezstavovcov. Populácie mobilných druhov živočíchov budú z územia vytlačené, menej mobilné z časti zlikvidované a z časti vytlačené. Vplyvy na genofond a biodiverzitu by mohli byť kompenzačnými opatreniami do určitej miery zmiernené. Očakáva sa, že vzácne biotopy makrofytné vegetácie (v Starom, Zichyho a Stoličnom potoku) s výskytom ohrozených a chránených druhov rastlín budú zachované, nakoľko nebudú priamo fyzicky narušené, ani nepriamo ovplyvnené napríklad zmenou vodného režimu, ktorý sa zachová. Vodnou ťažbou a kompenzáciami na ornej pôde dôjde k celkovému územnému a typovému preskupeniu biotopov.

Na základe zhodnotenia výskytu zistených druhov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany vo vtáčom území Puste Úľany - Zeleneč a zhodnotenia ich nárokov na prostredie (topický a trofický biotop) možno konštatovať, že plánovaná činnosť v priestore plánovanom na ťažbu by mohla mať potenciálne vplyv na populáciu kritériového druhu *Circus pygargus* (kaňa popolavá), prípadne globálne ohrozeného druhu *Crex crex* (chriaštel poľný) v prípade, že by niektoré páry zahniezdili v mokradnom biotope na sútoku Zichyho a Nového potoka, príp. na poli inej časti priamo dotknutého územia. Z biotopov vyskytujúcich sa v území bude zasiahnutý len biotop európskeho významu Ls 1.2 - porasty vetrolamov na LPF v okolí Zichyho potoka. Celková zasiahnutá plocha predstavuje odhadom 25200 m². Aktuálna spoločenská hodnota je 700,- Sk/m². Do doby začiatku vodnej ťažby v rámci pôvodne v zámere uvažovanej II. a III. etapy dosiahnu rubnú dobu a budú v rámci cyklickej lesohospodárskej činnosti vyrábané. Ich obnova v podobe líniových vetrolamov sa navrhuje na inom mieste.

Namiesto poľných biotopov - významného zdroja potravy pre živočíchy, ktorých je však v okolí dostatok, vzniknú spomínané vodné biotopy. Tieto budú spočiatku chudobné, ich biodiverzita sa bude obnovovať len pomaly. V priestore plánovanej ťažby ubudne líniovej drevinnej a bylinnej

vegetácie plniacej funkcie úkrytu; ich dĺžku nie je možné v plnej miere nahradiť. Celkovo sa ale lesnatosť a plocha krovinného a bylinného krytu zväčší. Realizáciou revitalizačných kompenzácií na ornej pôde sa zároveň zvýši stupeň biodiverzity v riešenom území a doplnia sa plošne o nové biotopy (návrh lesných a krovinných spoločenstiev, trávno - bylinných spoločenstiev, močiarnych spoločenstiev) celkovo na výmere 71,5 ha.

Kompenzačné revitalizačné opatrenia na ornej pôde bezprostredne naviažu na genofondovú plochu Čádskej slatiny. Potenciálna nová genofondová plocha sa zapojí do sústavy spolu s ďalšími okolitými genofondovými plochami. Celková plocha hodnotných poloprírodných plôch sa zväčší. Dôležité hydrické biokoridory (Stoličný a Zichyho potok, ako aj Starý potok) zostanú zachované, rovnako aj terestrický biokoridor - okrajový vetrolam ohraničujúci územie zo západu v smere na lokalitu Horný Kišov. Spontánnym rozvojom resp. založením lesných mokradných spoločenstiev na SZ územia sa posilní funkcia uvedeného terestrického biokoridoru.

Vplyv na štruktúru a využívanie krajiny

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k lokálnej zmene súčasnej krajinnej štruktúry a využívania krajiny, zníži sa výmera ornej pôdy a rozšíri sa výmera lesov, vodných plôch, trávno - bylinných porastov a močiarnych spoločenstiev. Mozaikovitá geometrická štruktúra políčov a siete vetrolamov sa v dlhodobom horizonte premení na sústavu vodných plôch ohraničených na severe plochami lesných porastov, krovín, lúk a potenciálne rašeliniska (variant 1). Konfigurácia súčasných povrchových tokov zostane zachovaná. Počas ťažby budú prítomné aj technogénne prvky.

Hodnotenie súladu činnosti s územno-plánovacou dokumentáciou

Záväznou územnoplánovacou dokumentáciou je ÚPN VÚC Trnavského kraja (AUREX s.r.o., Bratislava X/1997). Platná záväzná časť je vyhlásená nariadením vlády č. 138/1998 Z.z. v znení novely NV SR č. 111/2003 Z.z. Zámer je v súlade s ÚPN VÚC v rámci požiadavky o využívaní miestnych surovín resp. disponibilných zdrojov surovín (bod I.7.9 a I.7.10. záväznej časti NV).

Zámer nie je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou na miestnej úrovni t.j. s ÚPN Obce Veľký Grob, ktorá na lokalite ťažby uvažuje s poľnohospodárskou výrobou.

Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

Ak by sa činnosť nerealizovala, vývoj územia by závisel od ďalšieho funkčného využívania územia.

V prípade pokračovania intenzívnej poľnohospodárskej činnosti na ornej pôde by bol zachovaný súčasný ráz územia. Pri lesohospodárskej činnosti by pravidelne dochádzalo k výrubom jednotlivých línii porastov po dosiahnutí rubnej doby a ich následnej obnove výsadbou mladými kultúrami v súlade s lesohospodárskym plánom.

V prípade extenzívnej poľnohospodárskej činnosti by v závislosti od toho, či by sa v území kosilo pokračovala sukcesia úhoru smerom k cennejším bylinným spoločenstvám. Bez biologického menežmentu hrozí aj riziko plošného rozvoja invázných druhov zistených v území. Po prekonaní pionierskych štádií je pravdepodobný scenár postupného zarastania krovinnou (napr. víbové kroviny stojatých vôd) a lesnou vegetáciou (slatinné jelšové lesy resp. dubovo - brestovo - jaseňové porasty).

Ak by sa činnosť nerealizovala, bolo by v prípade požiadaviek rozvoja potrebné zabezpečiť regionálny zdroj suroviny z inej lokality.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Záujmové územie sa nachádza vo voľnej krajine mimo zastavané územie obcí Veľký Grob a Pusté Úľany, ako aj osadu Tarnok. Územie navrhovanej ťažby sa nachádza v blízkosti nadregionálneho biocentra Pustouľanská mokraď, pričom nezasahuje do jeho najdôležitejších čiastkových biocentier: Čádska slatina, Pustouľanská mokraď a Tarnocká mokraď. Záujmové územie sa nachádza v navrhovanom CHVÚ č. 23 "Pusté Úľany - Zeleneč". Navrhovanou

činnosťou sa rozšíri vodná plocha pre chránené druhy vodného vtáctva. V dotknutom území sa zistili obidva druhy kritériových druhov vtákov: kaňa močiarna a kaňa popolavá (predmetné CHVÚ patrí k trom najvýznamnejším územiam na Slovensku pre ich hniezdenie), ich hniezdnym biotopom sú polia resp. mokrade. Územie biotopov európskeho významu a biotopov národného významu nebude ťažbou dotknuté.

Vzhľadom na pomerne malý rozsah dotknutého územia voči vyššie uvedeným územiam možno predpokladať, že ich funkcie v rámci územného systému ekologickej stability nebudú zásadne ohrozené. Z hľadiska predpokladaných vplyvov činnosti na abiotické zložky prírodného prostredia dôjde k trvalému úbytku horninového prostredia - štrkov a štrkopieskov v súlade so zákonom o ochrane a využití nerastného bohatstva č. 44/1998 Zb. (banský zákon). Činnosť je navrhnutá tak, že dôjde k racionálnemu využitiu nerastných surovín.

VI. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplní niektorých zákonov sa

o d p o r ú č a

realizácia navrhovanej činnosti **„Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Čadíky / pod brehmi a revitalizačné kompenzácie na ornej pôde“** za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI/3 záverečného stanoviska. Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a vznesené požiadavky je potrebné vyriešiť v ďalšom procese posudzovania podľa zákona pred povolením navrhovanej činnosti.

2. Odporúčaný variant

Na realizáciu sa odporúča realizácia I. etapy ťažby na parcelách, ktoré sú v zámere znázornené ako I. a II. etapa parcelné čísla 2251, 2246/4-časť, 2296/0/1, 2284/2/1, 2286/0/1, 2288/0/1 a 2290/0/1 na k. ú. Veľký Grob podľa záznamu z prerokovania rozsahu hodnotenia pre navrhovanú činnosť **„Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Čadíky/Pod brehmi a revitalizačné kompenzácie na ornej pôde“**, konaného dňa 17. 3. 2006 na Ministerstve životného prostredia SR v Bratislave. V prípade, že navrhovateľ bude chcieť realizovať ďalšie etapy ťažby (II. a IV. etapa) uvedené v zámere, bude potrebné vykonať pred ich realizáciou ďalšie posudzovanie podľa zákona.

Revitalizačné kompenzácie na ornej pôde sú odporúčané na realizáciu podľa **variantu 1** (plocha celkom 71,5 ha).

3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie navrhovanej činnosti

Na základe správy o hodnotení, odborného posudku vypracovaného podľa ustanovení § 36 zákona, doručených stanovísk orgánov štátnej správy, odborných organizácií, výsledkov verejného prerokovania zámeru a zvážení možných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sa odporúča povoľujúcemu orgánu podmieniť prípravu a realizáciu navrhovanej činnosti splnením nasledujúcich podmienok a ich riešenie zapracovať do dokumentácie pre povoľovacie konanie:

1. Vypracovať hydrogeologický posudok oprávnenou osobou zameraný na zhodnotenie vplyvu vypúšťaných odpadových vôd do podzemných vôd vzhľadom na vznikajúce odpadové vody pri praní štrkov vypúšťaných do podzemných vôd v zmysle § 37 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

2. Projektovú dokumentáciu ťažby predložiť príslušnému orgánu štátnej vodnej správy za účelom vydania vyjadrenia podľa § 28 zákona č. 364/2005 Z. z. o vodách.
3. Požiadateľ o povolenie orgán štátnej vodnej správy pre odpadové vody vznikajúce pri praní štrkopieskov a kameniva, ktoré budú vypúšťané do podzemných vôd, podľa § 21 zákona č. 364/2006 Z. z. o vodách s tým, že pri určovaní limitných hodnôt znečistenia sa bude vychádzať z prílohy č. 8 Nariadenia vlády č. 296/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd.
4. Požiadateľ príslušný orgán štátnej vodnej správy o povolenie na uskutočnenie objektov studne a sedimentačnej nádrže podľa § 26 vodného zákona ako aj o odber vody zo studne.
5. Odpadové technologické vody môžu byť vypúšťané späť do jazera len po ich úprave, ktorou sa dosiahne limitná hodnota znečistenia ustanovená v Nariadení vlády SR č. 296/2005 Z. z.
6. Vypracovať prognózu zanášania/kolmatácie vzniknutého jazera a jeho dopad na zmeny režimu prúdenia vôd a využiteľné množstvá vôd dotknutého hydrogeologického rajónu.
7. Požiadateľ príslušný orgán štátnej správy ochrany poľnohospodárskej pôdy o nepoľnohospodárske použitie zámerom dotknutých pozemkov podľa § 12 zák. NR SR č. 220/2004 Z. z. a podľa zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a to zákona č. 479/2005 Z. z. § 139a) ods. 11 písm. d).
8. Dodržiavať ustanovenia § 39 vodného zákona a zostaviť plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (havarijný plán).
9. Odpadové íly a podorničie z dočasnej skládky zneškodňovať priebežne a nie až po skončení ťažby a nepoužívať ílovitý materiál na rekultivačné práce.
10. Spresniť spôsob nakladania s odpadmi, uviesť spôsob dočasného uloženia nebezpečných odpadov, doriešiť neškodnú likvidáciu všetkých druhov odpadov v súlade s platnými normami.
11. Uviesť kategorizáciu navrhovanej činnosti ako zdroja znečistenia ovzdušia.
12. Požiadateľ príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva o dočasné vyňatie a trvalé vyňatie z plnenia funkcií lesov a o obmedzenie využívania funkcií lesov na lesných pozemkoch, ktoré budú dotknuté trvalým alebo dočasným záberom pri navrhovanej činnosti. Súčasne je potrebné požiadať o súhlas vlastníka alebo správcu dotknutých lesných pozemkov (Lesy SR, š. p. Banská Bystrica, OZ Palárikovo) a o záväzné stanovisko príslušného orgánu štátnej správy lesného hospodárstva v zmysle zákona o lesoch.
13. Počas I. etapy ťažby zabezpečiť realizáciu navrhovaných revitalizačných kompenzácií na ornej pôde podľa variantu 1 a to minimálne na rozlohe parcely 2246/2 a na SV časti parcely 2246/4 (2,7 ha). Počas ťažby brehy vzniknutých ťažobných jazier tvarovať skrývkami podľa návrhu (výbežok v Z časti a enkláva v oblasti križovania Zichyho potoka s poľnou cestou). Taktiež bude vysadený navrhovaný vetrolam na východnej hranici územia.
14. Transport vyťaženej suroviny bude realizovaný mimo hlavných komunikácií oboch dotknutých obcí Veľký Grob a Pusté Úľany, pričom navrhovateľ zabezpečí dostatočnú mieru informovanosti odberateľov svojich produktov o tejto podmienke (vrátane vodičov nákladných automobilov zabezpečujúcich odvoz suroviny).
15. Dohodnúť z dotknutými obcami Veľký Grob a Pusté Úľany rozsah a formu poukázania sumy z každej vyťaženej tony suroviny na účet obce za dane z ornej pôdy, o ktoré obce prídu z titulu ťažby (resp. zastavania pôdy objektmi súvisiacimi s ťažbou a prepravou suroviny) a z

titulu vzniku vodnej plochy.

16. Prehodnotiť návrh ťažby na pôdach bonitnej skupiny 1 až 3 a podľa možností ich vypustiť z navrhovaného trvalého záberu poľnohospodárskej pôdy, pričom ťažbu štrkopieskov prednostne orientovať na územia s poľnohospodárskymi pôdami bonitnej skupiny 5 a 7.
17. Dôsledne oddeľovať skrývku ornice a rašeliny pre ich druhotné využitie.
18. Zabezpečiť v spolupráci s obcou spracovanie aktualizácie alebo zmien a doplnkov platnej ÚPN Obce Veľký Grob a zakomponovať navrhovanú činnosť ťažby štrkopieskov do územnoplánovacej dokumentácie obce.
19. V spolupráci s dotknutými obcami v predstihu riešiť prípadný stret záujmov vyplývajúci z výhľadového riešenia územných plánov obcí na miestnej úrovni, s ktorými môže byť ťažba štrkopieskov v rozpore.
20. V ťažbe postupovať postupne a rovnomerne tak, aby terestrické živočíchy mohli primerane a bez stresov migrovať do okolitého územia a naopak, aby sa na vodnej ploche mohli čím skôr usídliť vodné vtáky.
21. Počas celej ťažby viesť záznamy prípadných laických pozorovaní resp. fotodokumentáciu prípadných neobvyklých javov v prírodnom prostredí v okolí ťažobného priestoru, najmä pred čelom dobývacieho priestoru ako aj prípadných zmien vizuálnych vlastností vody v ťažobnom priestore (farba, zápach, priehľadnosť, archeologické a paleontologické nálezy a pod.).
22. Vzhľadom na potrebu na lokalite ťažby dočasne uskladňovať ropné produkty pre mechanizmy použité na ťažbu a úpravu štrkopieskov a nebezpečné odpady vzniknuté pri prevádzke, je potrebné plochu pre uskladnenie týchto látok navrhnuť a vybudovať tak, aby sa zabezpečila nepriepustnosť skladovacích priestorov proti úniku nebezpečných látok do okolitého prostredia, vrátane vybavenia skladovacích priestorov príslušnými technickými prostriedkami na ich havarijné zachytenie alebo odčerpanie v prípade úniku do prostredia.
23. Uvažovaný výrub drevín rastúcich mimo les uskutočniť po inventarizácii drevín podľa platnej právnej úpravy podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Výrub drevín je nutné realizovať v mimo hniezdnom a mimo vegetačnom období.
24. Realizovať všetky ďalšie opatrenia navrhnuté v zámere.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zhodnotenia písomných stanovísk

Záverečnému stanovisku k navrhovanej činnosti „Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Čadíky / pod brehmi a revitalizačné kompenzácie na ornej pôde“ predchádzalo podrobné preštudovanie zámeru, jeho doplnení, všetkých vypracovaných stanovísk a posudku. Pri posudzovaní boli zvažované možné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, vrátane možných rizík z havárií a predpokladaná účinnosť navrhovaných opatrení.

V rámci procesu posudzovania neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by po realizovaní opatrení navrhovaných v zámere a v záverečnom stanovisku, závažným spôsobom ohrozovali životné prostredie alebo zdravie obyvateľov dotknutých obcí. Voči realizácii navrhovanej činnosti neboli vznesené také námietky zo strany orgánov štátnej správy a verejnosti, ktoré by boli dôvodom na zamietavé stanovisko.

Navrhovaná činnosť je zo svojej povahy viazaná na územie riešenej lokality, v ktorom boli v minulosti prevedené prieskumy na výskyt, množstvo, kvalitu a úložné podmienky nerastnej

suroviny (štrkopieskov) potvrdzujúce opodstatnenosť pre ich ťažbu.

Zástupcovia obcí predniesli obavy občanov dotknutých obcí, ktorých znepokojuje najmä riziko prejazdu ťažkých nákladných automobilov prepravujúcich surovinu z miesta ťažby k odberateľom. Uvedený problém je možné riešiť v územnom rozhodnutí stanovením dopravných trás tak, ako ich navrhuje predložený zámer a súčasne je možné zabezpečiť zákaz prejazdu týchto automobilov dopravným značením a následnou kontrolou jeho dodržiavania.

Dotknuté obce majú možnosť regulovať rozsah ťažby štrkopieskov tak, že po ukončení I. etapy ťažby štrkopieskov, ktorá je predmetom posudzovania, prebehne znovu proces posudzovania vplyvov na životné prostredie pre II. etapu, v ktorom sa zhodnotia vplyvy zistené v I. etape prostredníctvom realizovaného monitoringu zabezpečeného navrhovateľom a následne bude možné rozhodnúť o realizácii resp. prijateľnosti novej etapy ťažby štrkopieskov na predmetnej lokalite.

V priebehu posudzovania predmetnej navrhovanej činnosti boli vznesené zo strany dotknutých orgánov a dotknutých obcí pripomienky, ktoré boli naplnené jednak v dopracovanom doplnku zámeru, alebo budú riešené v ďalšom kroku projektovej prípravy navrhovanej činnosti. Aj nesúhlasné stanoviská dotknutých obcí je možné riešiť opatreniami a s kompenzáciami, prijateľným pre obce a navrhovateľa.

Súčasný spôsob využívania územia vo väzbe na limity z titulu navrhovaného CHVÚ Pusté Úľany - Zeleneč a výskytu biotopov mokradňového charakteru poľnohospodárskou veľkovýrobnou technológiou (aktívne obrábaná orná pôda) a navrhovaná ťažba štrkopieskov vnášajú do prírodného prostredia stresové efekty a rušivé vplyvy. Pritom každá z menovaných činností vytvára jednak pozitívne, ale aj negatívne efekty z hľadiska miestnej fauny a flóry. Navrhovaná činnosť je lokalizovaná do územia, kde sú pôdy zväčša s nižšou bonitou, často na nich dochádza k podmáčaniam povrchovou vodou zo zrážok a pri jarnom topení snehu, čo často znemožňuje alebo sťažuje ich obrábanie v obvyklých agrotechnických termínoch.

Kompenzačné revitalizačné opatrenia na ornej pôde bezprostredne naviažu na genofondovú plochu Čádskej slatiny a spolu s okolitými územiami (Pustouľanská a Tarnocká mokraď) s vysokými biologickými a estetickými hodnotami sa sústava dielčích biocentier nižšieho radu rámci nadregionálneho biocentra posilní.

Priaznivosť by pri 2 kritériových druhoch (*Circus pygargus* - kaňa popolavá a *Crex crex* - chrapkáč poľný), ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Pusté Úľany - Zeleneč by mohla byť potenciálne ovplyvnená v prípade technického zásahu v hniezdnom období. Dotknuté druhy využívajú poľné a mokradňové biotopy. Poľných biotopov je v širšom území dostatok, existujúci mokradňový biotop nebude ťažbou zasiahnutý. Preskúpaním biotopov v rámci kompenzácií sa potenciálne vytvoria ďalšie pobytové možnosti.

Ekologická únosnosť územia bola definovaná ako stredná. Deštruktívne účinky ťažby nebudú celoplošné v jednom krátkom časovom intervale. Budú pôsobiť lokálne a postupne s možnosťou prispôsobovania sa biotickej zložky na nové pomery v podmienkach ponuky nových pobytových areálov vytvorených v rámci kompenzačných opatrení. Únosnosť prostredia na severe územia sa po stabilizácii populácií zvýši, v oblasti aktuálnej ťažby výrazne zníži a po opustení jednotlivých ťažobných jazier sa bude postupne obnovovať. Mozaikovitá geometrická štruktúra plôch ornej pôdy a siete vetrolamov sa v dlhodobom horizonte premení na sústavu vodných plôch ohraničených na severe plochami lesných a krovinných porastov, lúk a močiarného spoločenstva. Línie pôvodných vetrolamov sa čiastočne nahradia vetrolamami v novej zostave.

Vplyvy na genofond a biodiverzitu spočívajú v tom, že postupne na veľkej ploche bude namiesto suchozemského poľného biotopu nevratne vznikať iný typ biotopu - vodný, ktorý podporí odlišné druhy organizmov. V okolí však existuje dostatok poľných biotopov na zachovanie populácií viazaných na poľné biotopy. V priestore plánovanej ťažby ubudne líniovej drevinnej a bylinnej vegetácie, ktorej dĺžka bude čiastočne nahradená v disponibilných líniiach, čiastočne v navrhovaných revitalizačných opatreniach. Z environmentálneho a

krajinnoekologického hľadiska sú vodné plochy chápané ako stabilnejší krajinný prvok než intenzívne využívané orné pôdy.

Ďalšie nevyhnutné opatrenia na ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľstva a opodstatnené pripomienky, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania, najmä opatrenia navrhnuté v zámere a v odbornom posudku, ďalej pripomienky Ministerstva hospodárstva SR, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Nitre a Slovenskej agentúry životného prostredia sú zohľadnené v kapitole VI/3 záverečného stanoviska a podmieňujú jeho realizáciu.

Záverečné stanovisko je vypracované podľa výsledkov procesu posudzovania, zohľadňuje pripomienky a požiadavky uvedené v doručených stanoviskách k zámeru, odborného posudku a verejného prerokovania súvisiaceho s posudzovaním podľa zákona.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

V súvislosti s navrhovanou činnosťou „Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Čadíky / pod brehmi a revitalizačné kompenzácie na ornej pôde“, poprojektová analýza bude v prípade realizácie zámeru zahŕňať sledovanie vybraných parametrov životného prostredia na vybraných lokalitách v určenom časovom slede podľa vypracovaného projektu monitorovania, počas prevádzky a realizácií revitalizačných opatrení, ako aj pravidelné vyhodnocovanie monitoringu.

Pre sledovanie predpokladaných vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia je potrebné spracovať samostatný projekt pre monitorovanie vplyvov ťažby štrkopieskov na lokalite Čadíky/Pod brehmi a prepravy vyťaženej suroviny k odberateľom s nasledovným obsahom:

- monitoring vplyvu ťažby štrkopieskov na podzemné vody - zriadenie monitorovacích vrtov (projekt monitoringu stanoví ich počet a rozmiestenie);
- monitoring hluku z prevádzky ťažby štrkopieskov a odvozu suroviny na zastavané územie obce Pusté Úľany a Tarnok (k.ú. Veľký Grob) - navrhnuť a realizovať meranie hlukovej situácie po spustení skúšobnej prevádzky a po nábehu na plnú prevádzku ťažby ložiska s cieľom dokumentovať, či sú hladiny hluku v povolených a v zámere predpokladaných úrovniach;
- monitoring dopravnej situácie a dopravných trás prepravovanej suroviny z predmetnej ťažby (z cieľom zistenia, či je rešpektovaná ochrana zastavaného územia a trvale bývajúceho obyvateľstva obcí Veľký Grob a Pusté Úľany pred hlukom a emisiami z titulu prepravy vyťaženej suroviny k odberateľom mimo dopravnej trasy určenej v predloženom zámere);
- monitoring vplyvu ťažby a úpravy štrkopieskov na kvalitu ovzdušia (tvorba tuhých znečisťujúcich látok a ich vplyv na zastavané územie dotknutých obcí Veľký Grob a Pusté Úľany) - uskutočniť kontrolné merania po spustení prevádzky;
- v priebehu ťažobných prác vykonávať monitoring výskytu kritériových druhov i druhov európskeho významu;
- navrhnuť a zrealizovať monitorovací systém podzemných vôd v okolí ťažobného priestoru, ktorý bude slúžiť pre sledovanie zmien hladiny podzemnej vody ako aj pre prípadné overenie chemizmu podzemnej vody Minimálne jeden monitorovací vrt situovať tak, aby sa monitoringom dala zachytiť prípadná netesnosť navrhovanej žumpy na zachytávanie splaškových odpadových vôd;
- 1x za obdobie 5 rokov prehodnotiť osobitnou štúdiou dopady realizovaných činností na životné prostredie, vrátane zhodnotenia: výsledkov monitoringu podzemných vôd a hladinového režimu v dobývacom priestore, laických záznamov a fotodokumentácie, realizovaných revitalizačných opatrení;

- 1 x mesačne uskutočniť zameranie hladiny vody v pozorovacích sondách ako aj v ťažobnom priestore (vodočetná lata).

Na základe operatívneho a komplexného vyhodnocovania výsledkov monitorovania v podľa § 39 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. je navrhovateľ povinný v prípade ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti sú horšie, ako sú uvedené v hodnotiacej správe, zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s predpokladaným, v súlade s podmienkami uvedenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
RNDr. Gabriel Nižňanský

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante
MUDr. Radimáková

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ing. Viera Husková
riaditeľka odboru posudzovania vplyvov na ŽP
Ministerstvo životného prostredia SR

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava 4. 9. 2006